

נצבים וילך - רביעי

(טו) רֹאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם
אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב
וְאֶת־הַמּוֹת וְאֶת־הָרָע:

טו חזי דיהבית קדמך
יומא דין, ית חיי וית
טבתא, וית מותא, וית
בשתא.

כט"א את החיים ואת הטוב. זה תלוי בזה אם תעשה טוב הרי
לך חיים ואם תעשה רע הרי לך המות. והכתוב מפרש והולך
היאך:

(טז) אֲשֶׁר אֲנֹכִי מִצִּוְךָ הַיּוֹם
לֵאמֹר אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֵלֶכֶת בְּדַרְכָּיו וּלְשַׁמֵּר
מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו וּמִשְׁפָּטָיו
וְחַיִּית וּרְבִית וּבִרְכָּךְ יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה
בְּאֶשְׁמָה לְרִשְׁתָּהּ:

טז דאנא מפקיד לך,
יומא דין, למרחם ית יי
אלהך למחך באורחן
דתקנן קדמוהי, ולמטר
פקודוהי וקיומוהי
ודינוהי; ותיחי ותסגי
ויברכנך יי אלהך,
בארעא דאת עליל
לתמן למירתה.

כט"א אשר אנכי מצוך היום לאהבה. הרי הטוב ובו תלוי:
וחיית ורבית. הרי החיים:

(יז) וְאִם־יִפְּנֶה לְבַבְךָ וְלֹא
תִשְׁמַע וְנִדְחָתָ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ
לְאֱלֹהִים אֲחֵרִים וְעַבַּדְתָּם:

יז ואם יתפני לבך,
ולא תקביל; ותטעי,
ותסגוד לטעות עממיא
ותפלחנין.

כט"א ואם יפנה לבבך. הרי הרע:

(יח) הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲבֹד
תֵּאבְדוּן לֹא־תֵאָרִיכֵן יָמִים
עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה
עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן לְבֹא שָׁמָּה
לְרִשְׁתָּהּ:

יח חוייתי לכון יומא
דין, ארי מיכד תיכדון:
לא תירכון יומין, על
ארעא, דאת עבר ית
ירדנא, למיעל לתמן
למירתה.

כט"א כי אבד תאבדון. הרי המות:

(יט) הִעֲדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־
הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים
וְהַמּוֹת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה
וְהַקְּלָלָה וּבַחֲרַת בְּחַיִּים
לְמַעַן תַּחֲיָה אַתָּה וְזַרְעֶךָ:

יט אסחידית בכון
יומא דין, ית שמיא
וית ארעא חיי ומותא
יהבית קדמך, ברכן
ולוטין; ותחרתי, בחיי
בדיל דתיחי, את ובנך.

כט"א הִעֲדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ. שֶׁהֵם קִיָּמִים
לְעוֹלָם וְכֹאֲשֶׁר תִּקְרָה אֶתְכֶם הָרָעָה יִהְיוּ עֲדִים שְׁאֲנִי הִתְרִיתִי
בָכֶם בְּכָל זֹאת. ד"א הִעֲדוֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת הַשָּׁמַיִם וְגו' א"ל
הַקֶּב"ה לְיִשְׂרָאֵל הִסְתַּכְּלוּ בַּשָּׁמַיִם שֶׁבְּרָאֲתִי לְשֹׁמֵשׁ אֶתְכֶם
שָׂמָּה שְׁנוֹ אֶת מִדָּתָם שָׂמָּה לֹא עָלָה גִלְגַּל חֲמָה מִן הַמִּזְרָח
וְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם כְּעִנְיָן שֶׁנֶּאֱמַר וּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ וּבָא הַשֶּׁמֶשׁ
הִסְתַּכְּלוּ בָּאָרֶץ שֶׁבְּרָאֲתִי לְשֹׁמֵשׁ אֶתְכֶם שָׂמָּה שְׁנֵתָה מִדָּתָה
שָׂמָּה זֶרַעְתָּם אוֹתָהּ וְלֹא צִמְחָה אוֹ שָׂמָּה זֶרַעְתָּם חֲטִיִּים
וְהִעֲלָתָה שְׁעוּרִים וּמָה אֵלּוּ שֶׁנַּעֲשׂוּ לֹא לְשֹׁכֵר וְלֹא לְהַפְסֵד אִם
זֹכִינ׳ אֵין מִקְבָּלִין שָׁכֵר וְאִם חוֹטְאִין אֵין מִקְבָּלִין פּוֹרְעֵנוֹת לֹא
שְׁנוֹ אֶת מִדָּתָם אֲתָם שְׂאֵם זְכִיתָם תִּקְבְּלוּ שָׁכֵר וְאִם חֲטָאתָם
תִּקְבְּלוּ פּוֹרְעֵנוֹת עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה: וּבַחֲרַת בְּחַיִּים. אֲנִי
מוֹרָה לָכֶם שֶׁתִּבְחָרוּ בַּחֲלָק הַחַיִּים, כְּאֵדָם הָאוֹמֵר לִבְנוֹ: בַּחֲרֵ
לִךְ חֲלָק יִפָּה בְּנִחְלָתִי, וּמַעֲמִידוֹ עַל חֲלָק הַיִּפָּה, וְאוֹמֵר לוֹ: אֶת
זֶה בִּרְרֵ לִךְ, וְעַל זֶה נֶאֱמַר (תהלים טז, ה): "הַ מְנַת חֲלָקִי וְכוּסִי,
אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי", הַנִּחַתָּ יָדִי עַל גּוֹרֵל הַטּוֹב לֹמֵר: אֶת זֶה
קַח לִךְ:

(כ) לֵאמֹר אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְשִׁמְעַ בְּקוֹלוֹ וּלְדַבְּקָה־בוֹ כִּי
הוּא חַיִּיךָ וְאָרְךָ יָמֶיךָ לְשִׁבְתָּ
עַל־הָאָדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לֵאמֹר
לִיצְחָק וְלִיעֲקֹב לָתֵת לָהֶם:

כ למרחם ית יי אלהך,
לקבלא למימריה
ולאתקרבא לדחלתיה:
ארי הוא חייך, ואורכות
יומך למתב על ארעא
דקיים יי לאבהתך
לאברהם ליצחק
וליעקוב, למתן להון.

(כא) וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־
יִשְׂרָאֵל:

א ואזל, משה; ומליל
ית פתגמיא האלין, עם
כל ישראל.

(כב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים בֶּן־מֶאֱהָ
וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אֲנֹכִי הַיּוֹם
לֹא־אוּכַל עוֹד לָצֵאת וּלְבֹא
וַיְהוֹה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה:

ב ואמר להון, בר מאה
ועשרין שנין אנא יומא
דין לית אנא יכיל עוד,
למפק ולמיעל; ויי
אמר לי, לא תעבר ית
ירדנא הדין.

כט"א לֹא אוּכַל עוֹד לָצֵאת וּלְבֹא. יְכוֹל שֶׁתִּשָּׂש כַּחוֹ תִּלְמוּד
לֹמֵר לֹא כִּהְתָּה עֵינִי וְלֹא נָס לַחַה אֶלָּא מֵהוּ לֹא אוּכַל אֵינִי
רָשָׁאִי שֶׁנִּטְלָה מִמֶּנִּי הָרְשׁוּת וְנִתְּנָה לַיהוֹשֻׁעַ: וְה' אָמַר אֵלַי:
זֶהוּ פְרוּשׁ לֹא אוּכַל עוֹד לָצֵאת וּלְבֹא לְפִי שֶׁה' אָמַר אֵלַי:
אֲנֹכִי הַיּוֹם. הַיּוֹם מְלֹאוֹ יָמִי וּשְׁנוֹתַי בְּיוֹם זֶה נוֹלַדְתִּי בְּיוֹם זֶה
אָמוּת. ד"א לָצֵאת וּלְבֹא בְּדַבְּרֵי תוֹרָה מִלְּמַד שֶׁנִּסְתַּתְּמוּ מִמֶּנּוּ
מִסּוּרוֹת וּמַעֲנִיּוֹת הַחֲכָמָה:

(כג) יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא | עֹבֵר
לְפָנֶיךָ הוּא־יִשְׁמִיד אֶת־
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ
וַיִּרְשָׁתָם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר
לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה:

ג יי אלהך הוא עבר
קדמך, הוא ישיצי
ית עממיא האלין
מן קדמך ותירתנון;
יהושוע, הוא עבר
קדמך כמא דמליל יי.

(כד) וַעֲשֵׂה יְהוָה לָהֶם כַּאֲשֶׁר
עָשָׂה לְסִיחֹן וּלְעֹוג מַלְכֵי
הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר
הִשְׁמִיד אֹתָם:

ד ויעביד יי, להון,
כמא דעבד לסיחון
ולעוג מלכי אמוראה,
ולארעהון דשיצי,
יתיהון.

(כה) וַיִּנָּתְנָם יְהוָה לְפָנֶיכֶם
וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה
אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם:

ה וימסרנון יי,
קדמיכון; ותעבדון
להון ככל תפקידתא,
דפקידית יתכון.

(כו) חֲזָקוּ וְאַמְצוּ אֶל־תִּירְאוֹ
וְאֶל־תַּעֲרָצוּ מִפְּנֵיהֶם כִּי |
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהוֹלֵךְ
עִמָּךְ לֹא יִרְפָּךְ וְלֹא יַעֲזֹבְךָ:

ו תקפו ועילמו, לא
תדחלון ולא תתברון
מן קדמיהון; ארי יי
אלהך, מימריה מדבר
קדמך לא ישבקנך,
ולא ירחקנך. ס

כט"א לא ירפך. לא יתן לך רפיון, להיות נעזב ממנו: